

Monumentnummer*: 515159

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 april 2000
Kadaster deel/nr 82740/172

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Woudsend Súdwest-Fryslân Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Woudsend

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Woudsend A 3294

Omschrijving**

Inleiding

De voormalige Rooms-katholieke LAGERE SCHOOL te Woudsend is in 1923 gebouwd in een "vernieuwende" stijl die een aantal kenmerken heeft van de Amsterdamse School, met name qua materiaalgebruik en bouwvormen. De gevelsteen in de voorgevel vermeldt: "Me posuit G.V.ROGGEN Parochus MCMXXIII die IX apr.".

De school bevindt zich aan de noordzijde van het dorp tussen de Midstrjitte en de Iewal, op een rechthoekig terrein dat ingesloten is tussen de percelen Iewal 10 en Midstrjitte 47, 49 en 53. De school is naar het westen gericht en bereikbaar via een steeg die, vanaf een strak vormgegeven toegangshek, in oostelijke richting loopt tussen de percelen Midstrjitte 49 en 53, tot aan het pleintje vóór de school. De steeg en het pleintje worden omsloten door een MUUR met TOEGANGSHEK (zie aparte omschrijving), die tot aan Iewal loopt. Aan de achterkant grenst de school aan de percelen Iewal nr. 10 en nr. 12. De school is nu in gebruik als peuterspeelzaal.

Omschrijving

De school heeft een rechthoekige plattegrond en wordt gedekt door een fors, ingesnoerd schilddak van zwarte geglaazuurde Hollandse pannen met een lage en een hoge schoorsteen; de laatste met schoorsteenbord en vier rechthoekige rookgaten. Het pand is opgetrokken uit bruine baksteen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De voorgevel is symmetrisch ingedeeld door de risalerende hoofdingang met aan weerszijden een drielicht/drieruitsvenster, een drieruitsvenster en een tweelicht/vijfruitsvenster. Alle openingen zijn van hoge rollagen en gemetselde lekdorpels voorzien. De hoofdingang bestaat uit een driedelig verspringend en in hoogte variërend middenrisaliet; elk der delen wordt door een platdak gedekt. In het centrale deel bevindt zich de dubbele houten voordeur die is omlijst door een even uitgemetseld 'tympaan' dat als het ware rust op vier smalle bovenlichten en twee dito zijlichten. Boven de deur zitten vier kleine ventilatie-openingen. De ingang wordt geflankeerd door twee lage muurtjes met ezelsrug; ervoor ligt een gemetselde stoep.

In de zuidelijke zijgevel zit een smal, verticaal venster. In de achtergevel zijn zes grote vensters geplaatst, die symmetrisch in twee groepen zijn verdeeld, volgens de ligging van de zich erachter bevindende klaslokalen. Ieder venster bestaat uit een H-venster met zesruits bovenlicht. In een inham in de achtergevel zijn een venster en een houten deur geplaatst. Het INTERIEUR is in zeer grote mate nog origineel, zowel qua indeling als qua aanwezigheid van oorspronkelijke inrichtingselementen. De gang is vanaf de vierkante hal te betreden. Aan de ingangszijde liggen de kleinere ruimtes, aan de andere kant twee ruime klaslokalen. De vloer is over de gehele plattegrond belegd met bruin-grijze tegels. Langs de wanden van de hal en de gang loopt een lambrisering die -van onder naar boven- bestaat uit een streklaag van roodgeglazuurde baksteen, gele baksteen tot ongeveer één meter hoogte en een streklaag van gele baksteen. De houten deuren zijn alle nog origineel. De grote, dubbele tienruits deur die vanaf de hal toegang geeft tot de gang heeft in het midden een geribbelde houten stijl; aan weerszijden van deze deur zijn vier paneeldeuren met achtruits bovenlicht, waarachter zich de kleinere vertrekken (toiletten en opslagruimtes) bevinden. De twee paneeldeuren naar de lokalen hebben een achtruits bovendeel. In de wanden tussen gang en lokalen zijn twee zesruitsvensters geplaatst. De deuren hebben omlijstingen van gele baksteen. In de lokalen hebben de vensters en deuren een geometrische houten omlijsting. De plafonds van de lokalen zijn verlaagd: de originele plafonds zijn echter nog aanwezig. Achterin de gang scheidt een boog de gang van een kleine hal. Hier bevinden zich de deuren naar de lerarenkamer en naar de zolder, die via een houten trap te bereiken is. In de lerarenkamer zijn twee originele kasten met paneeldeuren en geometrische houten omlijsting. Tussen de deuren staat de schoorsteen met een schouw van kleine groene tegels. De houten lambrisering, even hoog als de schoorsteenmantel, bestaat uit stroken met een ezelsrug-achtige doorlopende bovenlijst.

Waardering

De voormalige Rooms-katholieke Lagere School aan de Midstrjitte 45 te Woudsend is van algemeen cultuurhistorisch en architectuurhistorisch belang:

- als bijzondere uitdrukking van een maatschappelijke ontwikkeling;
- vanwege de toegepaste Amsterdamse school-stijlkenmerken, die het gebouw tot een bijzondere verschijning maken binnen een in architectonisch opzicht vrij traditioneel dorpsbeeld;
- vanwege de esthetische en architectonische kwaliteit van het ontwerp;
- vanwege het materiaal en de ornamentiek;
- vanwege de duidelijke samenhang tussen exterieur- en interieurelementen;
- vanwege de, voor dit type bouwwerken, inmiddels zeldzame architectonische gaafheid van exterieur zowel als interieur;
- vanwege de typologische en functionele zeldzaamheid in elk geval provinciaal niveau.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Schoolgebouw